

Kan man lave sjov med klima og

Nogle vil nok spørge, om det er passende at lave sjov med så vitale emner som klima og identitet, og både i Nikolaj Kunsthal og på Charlottenborg bliver man da også samtidig truet med verdens undergang, hvis der ikke sættes ind. Men man kommer nu længst med humor.

TRINE ROSS

New Red Order Presents: One if by Land, Two if by Sea, Kunsthal Charlottenborg. Kongens Nytorv 1, København K. Til 7. august

Mette Riise (kurateret af Rebecca Krasnik): The Less Unsustainable Talkshow, Platform, Nikolaj Kunsthal. Nikolaj Plads, København K. Til 22. maj

Humor har alle dage været de undertrykkes foretrukne våben. Det så man herhjemme under Anden Verdenskrig, hvor en særlig besættelsehumor florerede i en sådan grad, at der senere blev skrevet mindst én bog om fænomenet.

Herfra husker jeg den om svajeren, der blev standset af tyskerne, som ville vide, hvad han havde under jakken. »Waffe«, svarede han med et grin. Alle stivnede, men han trak fluks sin cykelpumpe frem og råbte: »Luftwaffe!«.

Humor er en brobygger. Humor lader os dele et godt grin og dermed komme hinanden nærmere

Humor er en brobygger. Humor lader os dele et godt grin og dermed komme hinanden nærmere. Og når humoren endda viser sig som selvironi, blødes selv besværlige og svært overstigelige forskelligheder og grænsedragninger op. Gør man samtidig brug af videoen som kunstnerisk materiale, står man potentielt i en situation, hvor man som kunstner kan komme temmelig langt ind i publikums intimsfære.

Det er den samme humoristiske nerve, der slynger sig lystigt blandt de oprindelige amerikanske folk, som blandt meget andet fortæller om en oprindelig amerikaner, der ser en ufo lande og ærgerlig udbryder: »Årh nej, ikke igen!«.

De fleste kunstnere i og omkring konstellationen New Red Order benytter sig af hverdagens symboler og genstande. De er ikke alle humoristiske, men ret mange er.
Foto: Filip Wolak/New Red Order

Det er præcis det, Fox Maxy gør med sit værk 'Maat' på gruppeudstillingen kurateret af New Red Order på Charlottenborg. At Maxy selv nævner videokunstneren Pipilotti Rist som en af sine inspirationskilder, giver god mening, for både Rist og Maxy benytter sig af et sansemættet billedsprog, tilsat en hel del humor og masser af musik.

Faktisk genbruger Maxy Rists greb med at genindspille Chris Isaaks meget følsomme giganthit 'Wicked Game' i en noget mindre skøn version. Men der er så sandelig også store forskelle, for Fox Maxy fortæller i sit hvirvlende, kalejdoskopiske filmværk om de mange kulturer, æstetikker og dermed også inspirationskilder, de fleste af os er omgivet af, når vi spiser sushi, falafel og pizza,

Mette Riise bruger humor som redskab i sit meget morsomme videoværk om klimaforandringer og en kunstner, der gerne vil gøre noget ved det. Og fremme egen karriere imens. Foto: Daniel Jamernik/Mette Riise

identitet? Ja!

rer alle til et (eller flere!) steder via vores arv, opvækst og blodlinjer.

En lignende åbenhed over for alle os, der ikke er oprindelige amerikanere, ses hos kuratorerne af udstillingen, der byder på mange andre værker end Maxys, den løse (kunstner)konstellation New

Det kan være svært at følge med, ikke mindst som 'hvid' og ciskønnet, men jeg synes, vi har ganske godt af en gang imellem at være dem, der står udenfor

Red Order. Og det er en god strategi. Faktisk er det den eneste mulige strategi, hvis man virkelig vil ændre noget, for uden det overvældende flertal, som man kan kalde hvide, besættede eller indvandrere, kan virkelig forandring ikke opnås.

Også her kan humor vise sig at være et vigtigt redskab, for har man først forstået hinandens humor og delt et godt grin, er man nået langt. Og langt tættere på hinanden.

Humor kan nemlig fungere som en dirk, en dåseåbner og en måde at adressere emner på, der ellers ville tage sig særdeles tunge ud.

Passende humor?

Det kunne være klimakrisen, som Mette Riise har som omdrejningspunkt for 'Det lidt mindre ubæredygtige talkshow', der kan opleves i Nikolaj Kunsthal's nye tiltag Platform.

Som Maxy benytter Riise sig af referencer til mainstreamkultur som tv-programmer, musikvideoer, demonstrationsskilte, dokumentargenren, interviewformen og brugen af (underlægnings)musik. Og tilsætter masser af humor!

Vi følger hende i en tilsyneladende dokumentar, mens hun arbejder på sit afgangsprojekt til kunstakademiet i Wien: et tv-show om klimaforandringerne. Et stort, vægtigt og vigtigt emne, men i stedet for de forventede løftede pegefingre præsenteres vi for en forvirret kunstner/interviewer, der har alle fortællemodellerne parat, men ikke kan få virkeligheden til at passe ind i dem.

Nogle vil nok spørge, om det er passende at lave sjov med så vitale emner som klima og identitet, og både i Nikolaj Kunsthal og på Charlottenborg bliver man da også samtidig truet med verdens undergang, hvis der ikke sættes ind.

Andre vil sætte spørgsmålstegn ved, om kunst er det rigtige forum at arbejde med problemstillingerne i. Men kunst er en glimrende metode til at bearbejde, udforske og undersøge komplekse problemstillinger som (vores reaktion på) klimakrisen, undertrykkelse, romantisering og identitet. Kort sagt at spørge: Hvilken verden vil vi gerne have?

Stilles spørgsmålet så samtidig på en måde, der får alle parter til at flække af grin først, for derefter at tage tilløb til at finde et fælles svar, er det i mine øjne kun en kæmpe fordel.

trine.ross@pol.dk

mens vi lytter til både rap og pop og klassisk musik og ser tv-serier fra hele verden ved siden af.

Det er med andre ord ikke den 'indianer', mange, navnlig i Europa, er romantisk fascineret af. Den 'indianer', vi kender fra gamle fotografier af ansigter, der ser ud, som om de er skåret i sten.

Men også i 1800-tallet var humor en stor og integreret del af de oprindelige amerikaneres identitet. De blev bare nødt til at sidde helt stille, når de blev fotograferet.

I dag kan Fox Maxy blande humor med alvor i en næsten abstrakt komposition, hvor intet er naturligt givet, men skal overvejes, vejes og indsættes, hvor og når kunstneren mener, det er rigtigt. Det kan være svært at følge med, ikke mindst som 'hvid' og ciskønnet, men jeg synes, vi har ganske godt af en gang imellem at være dem, der står udenfor.

Og så har Maxy, der selv er af Kume-yaay- og Payómkawichum- oprindelse, men voksede op som adoptivbarn hos en hvid familie i Californien, en fin pointe: at vi alle er oprindelige folk. Vi hø-

♥♥♥♥♥
"SMUKT OBSERVERENDE DRAMA"
POLITIKEN

★★★★★
"FORMIDABEL..."

STORE PRÆSTATIONER I DE TO HOVEDROLLER"
SOUNDVENUE

★★★★★
"NÆRVÆRENDE
OG GRIBENDE"
JYLLANDS-POSTEN

★★★★★
"INTENST OG
RØRENDE PORTRÆT"
MOOVY

"EN MESTER I KARAKTERSKILDRINGER"
FILMMAGASINET EKKO

"ET AF SÆSONENS STÆRKE FAMILIEDRAMAER"
CPHCULTURE

LEILA
BEKHTI

FESTIVAL DE CANNES
COMPETITION
2021 OFFICIAL SELECTION

DAMIEN
BONNARD

RASTLØS
EN FILM AF JOACHIM LAFOSSE

PREMIERE I BIOGRAFER LANDET OVER

FILM 15